Zbornik sudske prakse

PRESUDA SUDA (četvrto vijeće)

10. lipnja 2021.*

„Zahtjev za prethodnu odluku – Opći aranžmani za trošarine – Direktiva 2008/118/EZ – Članak 33. stavak 3. – Roba ‚stavljena u potrošnju' u državi članici i držana u komercijalne svrhe u drugoj državi članici – Obveznik plaćanja trošarine za koju je nastala obveza obračuna za tu robu – Osoba koja drži robu za isporuku u drugoj državi članici – Prijevoznik robe"

U predmetu C-279/19,

povodom zahtjeva za prethodnu odluku na temelju članka 267. UFEU-a, koji je uputio Court of Appeal (England & Wales) (Civil Division) (Žalbeni sud, Engleska i Wales, Građanski odjel, Ujedinjena Kraljevina), odlukom od 19. ožujka 2019., koju je Sud zaprimio 3. travnja 2019., u postupku

The **Commissioners for Her Majesty's Revenue and Customs**

protiv

WR,

SUD (četvrto vijeće),

u sastavu: M. Vilaras, predsjednik vijeća, N. Piçarra (izvjestitelj), D. Šváby, S. Rodin i K. Jürimäe, suci,

nezavisni odvjetnik: E. Tanchev,

tajnik: A. Calot Escobar,

uzimajući u obzir pisani postupak,

uzimajući u obzir očitovanja koja su podnijeli:

– za WR, S. Panesar, *solicitor*, i D. Bedenham, *barrister*,

– za vladu Ujedinjene Kraljevine, S. Brandon, u svojstvu agenta, J. Simor, *QC* i E. Mitrophanous, *barrister*,

– za talijansku vladu, G. Palmieri, u svojstvu agenta, uz asistenciju A. Collabollette, *avvocato dello Stato*,

– za nizozemsku vladu, M. K. Bulterman, J. Langer i J. Hoogveld, u svojstvu agenata,

– za Europsku komisiju, u početku R. Lyal i C. Perrin, zatim C. Perrin, u svojstvu agenata,

* Jezik postupka: engleski

saslušavši mišljenje nezavisnog odvjetnika na raspravi održanoj 21. siječnja 2021.,

donosi sljedeću

Presudu

1 Zahtjev za prethodnu odluku odnosi se na tumačenje članka 33. stavka 3. Direktive Vijeća 2008/118/EZ od 16. prosinca 2008. o općim aranžmanima za trošarine i stavljanju izvan snage Direktive 92/12/EEZ (SL 2009., L 9, str. 12.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 9., svezak 2., str. 174.).

2 Zahtjev je upućen u okviru spora između Commissioners for Her Majesty's Revenue and Customs (Porezna i carinska uprava, Ujedinjena Kraljevina) i WR-a povodom zakonitosti naloga za plaćanje trošarina za koje je nastala obveza obračuna koji je potonjem upućen, za robu koju je prevezao u Ujedinjenu Kraljevinu a koja nije bila obuhvaćena valjanim upravnim dokumentom koji dokazuje da je do tog kretanja došlo u sustavu odgode plaćanja trošarine.

Pravni okvir

Pravo Unije

3 Uvodne izjave 2. i 8. Direktive 2008/118 glase:

„(2) Uvjeti za obračunavanje trošarine na robu, obuhvaćeni Direktivom [Vijeća] 92/12/EEZ [od 25. veljače 1992. o općim aranžmanima za proizvode koji podliježu trošarinama te o posjedovanju, kretanju i praćenju takvih proizvoda (SL 1992., L 76, str. 1.)], dalje u tekstu „trošarinska roba", morali bi ostati usklađeni kako bi se osiguralo pravilno djelovanje unutarnjeg tržišta.

[…]

(8) Budući da je za pravilno djelovanje unutarnjeg tržišta još uvijek potrebno da su pojam trošarina i uvjeti za njezino obračunavanje jednaki u svim državama članicama, potrebno je na razini [Unije] jasno utvrditi, kada je trošarinska roba puštena u potrošnju i tko je osoba obvezna za plaćanja trošarine."

4 U skladu s člankom 1. stavkom 1. točkom (b) te direktive:

„Ovom se Direktivom utvrđuju opća pravila u odnosu na trošarine, koje se ubiru neposredno ili posredno na potrošnju sljedećih roba (dalje u tekstu „trošarinska roba"):

[…]

(b) alkohol i alkoholna pića obuhvaćeni direktivama Vijeća 92/83/EEZ [od 19. listopada 1992. o usklađivanju struktura trošarina na alkohol i alkoholna pića (SL 1992., L 316, str. 21.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 9., svezak 2., str. 8.)] i 92/84/EEZ [od 19. listopada 1992. o usklađivanju stopa trošarina na alkohol i alkoholna pića (SL 1992., L 316, str. 29.)(SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 9., svezak 2., str. 15.)]".

5 Članak 4. navedene direktive propisuje:

„U ovoj se Direktivi i njezinim provedbenim odredbama primjenjuju sljedeće definicije:

[…]

7. ‚sustav odgode plaćanja trošarine' znači porezni sustav koji se primjenjuje na proizvodnju, preradu, skladištenje ili kretanje trošarinske robe, na koju se ne primjenjuje carinski postupak s odgodom ili postupanje i pri kojem je plaćanje trošarine odgođeno;

[…]

11. ‚trošarinsko skladište' znači mjesto gdje ovlašteni držatelj trošarinskog skladišta u svom poslovanju trošarinsku robu proizvodi, prerađuje, drži, prima ili otprema unutar sustava odgode plaćanja trošarine, te uz poštivanje određenih uvjeta koje utvrđuju nadležna tijela države članice u kojoj se nalazi trošarinsko skladište."

6 Poglavlje II. iste direktive, naslovljeno „Obveza obračunavanja i plaćanja, povrat, oslobođenje", sadržava odjeljak 1., naslovljen „Vrijeme i mjesto obveze obračunavanja", čiji članak 7. propisuje:

„1. Obveza obračunavanja trošarine nastaje puštanjem u potrošnju u državi članici.

2. U smislu ove Direktive ‚puštanje u potrošnju' znači:

(a) otpuštanje trošarinske robe, uključujući nepravilno otpuštanje, iz sustava odgode plaćanja trošarine;

(b) držanje trošarinske robe izvan sustava odgode plaćanja trošarine kada trošarina u skladu s važećim odredbama prava [Unije] i nacionalnog zakonodavstva, nije ubrana;

[…]"

7 U skladu s člankom 8. Direktive 2008/118:

„1. Obveznik plaćanja trošarine za koju je bila nastupila obveza obračuna jest:

(a) vezano uz otpuštanje trošarinske robe iz sustava odgode plaćanja trošarine iz članka 7. stavka 2. točke (a):

[…]
ii. u slučaju nepravilnosti kod kretanja trošarinske robe unutar sustava odgode plaćanja trošarine definiranim u članku 10. stavcima 1., 2. i 4.: ovlašteni držatelj trošarinskog skladišta, registrirani pošiljatelj ili bilo koja druga osoba, koja je jamčila za plaćanje trošarine sukladno s člankom 18. stavcima 1. i 2. i bilo koja druga osoba koja je sudjelovala u nepravilnom otpuštanju i koja je znala ili za koju je bilo razumno očekivati da je znala za nepravilnosti kod otpuštanja;

(b) vezano uz držanje trošarinske robe iz članka 7. stavka 2. točke (b): osoba, koja drži trošarinsku robu i bilo koja druga osoba uključena u njezino držanje;

[…]

2. Kada je više osoba obvezno za plaćanje jednog trošarinskog duga, one su solidarno obvezane za plaćanje tog duga."

8 Poglavlje IV. te direktive, naslovljeno „Kretanje trošarinske robe u sustavu odgode plaćanja trošarine", sadržava odjeljak 1., naslovljen „Opće odredbe", čiji članak 17. u stavku 1. propisuje:

„Trošarinska roba se može kretati u sustavu odgode plaćanja trošarine na području [Unije], uključujući kretanja preko treće zemlje ili trećeg područja:

(a) od trošarinskog skladišta do:
   i. drugog trošarinskog skladišta;

[…]"

9 To poglavlje sadržava odjeljak 2., naslovljen „Postupanje u slučaju kretanja trošarinske robe u sustavu odgode plaćanja trošarine", čiji članak 21. predviđa:

„1. Za trošarinsku robu se smatra da se kreće u sustavu odgode plaćanja samo ako se kretanje odvija uz primjenu elektroničkog trošarinskog dokumenta, obrađenog u skladu sa stavcima 2. i 3.

2. U smislu stavka 1. ovog članka pošiljatelj podnosi nacrt elektroničkog trošarinskog dokumenta nadležnim tijelima države članice otpreme koristeći računalni sustav iz članka 1. Odluke br. 1152/2003/EZ [Europskog parlamenta i Vijeća od 16. lipnja 2003. o računalnoj obradi kretanja i nadzora trošarinskih proizvoda (SL 2003., L 162, str. 5.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 9., svezak 2., str. 71.)] […].

3. Nadležna tijela države članice otpreme vrše elektroničku provjeru podataka u nacrtu elektroničkog trošarinskog dokumenta.

Ako podaci nisu ispravni, o tome se bez odlaganja obavješćuje pošiljatelj.

Ako su podaci ispravni, nadležna tijela države članice otpreme dokumentu dodjeljuju jedinstvenu referentnu oznaku i o tome obavješćuju pošiljatelja.

[…]"

10 Pod naslovom „Kretanje i oporezivanje trošarinske robe nakon puštanja u potrošnju", poglavlje V. navedene direktive sadržava odjeljak 2., naslovljen „Držanje u drugoj državi članici", čiji članak 33. određuje:

„1. Ne dovodeći u pitanje članak 36. stavak 1., kada se trošarinska roba koja je već puštena u potrošnju u jednoj državi članici drži u komercijalne svrhe u drugoj državi članici kako bi se isporučila ili u njoj koristila, obveza obračunavanja trošarine nastaje u toj drugoj državi članici.

U smislu ovog članka, ‚držanje u komercijalne svrhe' znači držanje trošarinske robe od strane osobe koja nije fizička osoba ili od strane fizičke osobe koja ih ne drži za vlastitu uporabu niti je prevozi sama, u skladu s člankom 32.

[…]

3. Obveznik plaćanja trošarine za koju je nastala obveza obračuna je, vezano uz slučajeve iz stavka 1., osoba koja isporučuje ili drži robu za isporuku, ili osoba kojoj se roba isporučuje u drugu državu članicu.

4. Ne dovodeći u pitanje članak 38., kada se trošarinska roba koja je već puštena u potrošnju u jednoj državi članici kreće unutar [Unije] u komercijalne svrhe, ne smatra se držanjem u te svrhe sve dok ne stigne u državu članicu odredišta, pod uvjetom da se kretanje provodi u skladu s formalnostima iz članka 34.

[…]"

Pravo Ujedinjene Kraljevine

11 Članak 13. Excise Goodsa (Holding, Movement and Duty Point) Regulations 2010 (Pravilnik iz 2010. o trošarinskoj robi (skladištenje, kretanje i nastanak obveze) (u daljnjem tekstu: Pravilnik iz 2010.), u stavcima 1. i 2. propisuje:

„1. Kad se trošarinska roba koja je već puštena u potrošnju u drugoj državi članici drži u komercijalne svrhe u Ujedinjenoj Kraljevini kako bi se tamo isporučila ili u njoj koristila, obveza plaćanja trošarine nastaje u trenutku kad se roba tamo prvi puta tako drži.

2. Ovisno o slučajevima iz stavka 1., obveznik plaćanja trošarine je osoba:

(a) koja isporučuje robu;

(b) koja drži robu za isporuku; ili

(c) kojoj se roba isporučuje."

Glavni postupak i prethodna pitanja

12 Službenici United Kingdom Border Agencyja (Agencija za zaštitu granica Ujedinjene Kraljevine, u daljnjem tekstu: UKBA) su 6. rujna 2013. pri dolasku u luku Dover (Ujedinjena Kraljevina) zaustavili teško teretno vozilo kojim je upravljao WR, samozaposlena osoba. Teretno vozilo sadržavalo je proizvode koji podliježu trošarini, odnosno 26 paleta piva (u daljnjem tekstu: predmetni proizvodi).

13 WR-u je agent UKBA-e dostavio teretni list „Cargo Movement Requirement", sastavljen na temelju Konvencije o ugovoru o međunarodnom prijevozu robe cestom, potpisane u Ženevi 19. svibnja 1956., kako je izmijenjena Protokolom od 5. srpnja 1978. (u daljnjem tekstu: CMR teretni list). U njemu je navedeno da su predmetni proizvodi bili obuhvaćeni elektroničkim trošarinskim dokumentom koji sadržava jedinstvenu referentnu oznaku (u daljnjem tekstu: CRA) iz članka 21. Direktive 2008/118. Na tovarnom listu također je bilo navedeno da je pošiljatelj trošarinsko skladište u Njemačkoj te da je primatelj društvo Seabrook Warehousing Ltd, trošarinsko skladište u Ujedinjenoj Kraljevini.

14 Međutim, nakon provjere u Excise Movement and Control System - EMCS (sustav informatizacije kretanja i nadzora proizvoda koji podliježu trošarinama), agenti UKBA-e su utvrdili da se CRA iz teretnog lista CMR već koristila prilikom druge isporuke piva za isto trošarinsko skladište u Ujedinjenoj Kraljevini. Ti su službenici stoga smatrali da se predmetni proizvodi ne kreću u sustavu odgode plaćanja trošarina i da je posljedično nastala obveza obračuna trošarina prilikom dolaska tih proizvoda u Ujedinjenu Kraljevinu. U tim okolnostima, agenti UKBA-e zaplijenili su predmetne proizvode kao i teško teretno vozilo koje ih je prevozilo.

15 Nakon toga je porezna i carinska uprava, s jedne strane, WR-u uputila nalog za plaćanje trošarina u iznosu od 22 779 britanskih funti (GBP) (oko 26 400 eura), na temelju članka 13. stavaka 1. i 2. Pravilnika iz 2010. (u daljnjem tekstu: sporni nalog za plaćanje), i, s druge strane, WR-u izrekla novčanu kaznu od 4897,48 GBP (otprilike 5700 eura) u skladu s odredbama iz Priloga 41. Finance Actu 2008 (Zakon o financijama iz 2008.).

16 First-tier Tribunal (Tax Chamber) (Prvostupanjski sud, Odjel za poreze, Ujedinjena Kraljevina) prihvatio je WR-ovu tužbu protiv spornog naloga za plaćanje i novčane kazne. Taj je sud presudio da WR, čak i ako je znao da proizvodi o kojima je riječ podliježu trošarini, nije bio sudionik pokušaja krijumčarenja tih proizvoda. Budući da nije imao pristup sustavu informatizacije kretanja i nadzora proizvoda koji podliježu trošarinama nije nikako mogao provjeriti je li CRA naveden na tovarnom listu CMR već bio korišten ili ne. Osim toga, ništa u dokumentaciji kojom raspolaže nije moglo dovesti do dvojbi u tom pogledu. Usto, WR nije bio vlasnik teškog teretnog vozila i nije imao nikakvo vlastito pravo ili interes u odnosu na predmetne proizvode, s obzirom na to da je njegov jedini cilj bio preuzimanje i isporuka tih proizvoda u skladu s primljenim uputama u zamjenu za naknadu. Samo osobe koje su organizirale pokušaj krijumčarenja imaju u trenutku pljenidbe faktično i pravno nadzor nad proizvodima o kojima je riječ. Navedeni sud također je utvrdio da je WR o toj pljenidbi obavijestio osobu koja ga je angažirala za prijevoz predmetnih proizvoda, da identitet osoba koje su sudjelovale u pokušaju krijumčarenja nije utvrđen i da porezna i carinska uprava nije pokušala utvrditi identitet tih osoba niti vlasnika teškog teretnog vozila.

17 U tim je okolnostima taj sud, u skladu sa sudskom praksom Court of Appeala (England & Wales) (Žalbeni sud, Engleska i Wales, Ujedinjena Kraljevina), presudio da je WR „nedužni posrednik" i da se stoga ne može smatrati da je „držao" robu ili „isporučio robu" u smislu članka 13. Pravilnika iz 2010. Isti sud smatra da bi, s obzirom na to da WR nije stvarno ili implicitno znao za fizički posjed krijumčarenih proizvoda, utvrđivanje njegove odgovornosti dovelo do ozbiljnih pitanja o usklađenosti s ciljevima mjerodavnog zakonodavstva. Stoga je First-tier Tribunal (Tax Chamber) (Prvostupanjski sud, Odjel za poreze) istodobno poništio i sporni nalog za plaćanje i novčanu kaznu izrečenu WR-u.

18 Upper Tribunal (Tax and Chancery Chamber) (Viši sud, Odjel za poreze i *Chancery*, Ujedinjena Kraljevina) odbio je žalbu koju je porezna i carinska uprava podnijela protiv te odluke o poništenju. Taj je sud u biti ocijenio da svojstvo „nedužnog posrednika" oslobađa od odgovornosti osobe koje ne znaju stvarno ili implicitno da prevoze robu za koju je trebalo platiti trošarinu ali to nije učinjeno. Stoga bi bilo protivno Direktivi 2008/118 i nacionalnom zakonodavstvu učiniti „potpuno nedužnog posrednika" odgovornim za izbjegnuto plaćanje trošarine.

19 Sud koji je uputio zahtjev odbio je žalbu koju je porezna i carinska uprava podnijela protiv presude Upper Tribunala (Tax and Chancery Chamber) (Viši sud, Odjel za poreze i *Chancery*, Ujedinjena Kraljevina) u pogledu novčane kazne izrečene WR-u, ali iznosi sumnje u osnovanost potvrde potonjeg suda o poništenju spornog naloga za plaćanje s obzirom na Direktivu 2008/118.

20 U tim je okolnostimaa Court of Appeal (England & Wales) (Civil Division) (Žalbeni sud (Engleske i Walesa) (građanski odjel)) odlučio prekinuti postupak i postaviti Sudu sljedeća prethodna pitanja:

„1. Je li osoba koja ima u fizičkom posjedu trošarinsku robu u trenutku nastanka obveze obračuna trošarine na tu robu u državi članici B obveznik plaćanja te trošarine na temelju članka 33. stavka 3. Direktive [2008/118] u okolnostima u kojima ta osoba:
   a. nije imala pravo ili pravni odnosno imovinski interes u pogledu trošarinske robe;
   b. prevozila je trošarinsku robu, za račun drugih uz naknadu, između države članice A i države članice B; i
   c. znala je da ima u posjedu trošarinsku robu, ali nije znala i nije imala razloga sumnjati da je nastala obveza obračuna trošarine na tu robu u državi članici B, u tom trenutku ili prije nastanka te obveze?

2. Razlikuje li se odgovor na prvo pitanje ako dotična osoba nije znala da je roba koju ima u posjedu bila trošarinska roba?"

O prethodnim pitanjima

21 Svojim pitanjima, na koja valja odgovoriti zajedno, sud koji je uputio zahtjev u biti pita treba li članak 33. stavak 3. Direktive 2008/118 tumačiti na način da je osoba koja za račun druge osobe prevozi trošarinsku robu u drugu državu članicu i koja ima fizički posjed te robe u trenutku kad je nastala obveza obračuna trošarine za tu robu, obveznik plaćanja te trošarine na temelju te odredbe, čak i ako nema nikakvo pravo ili interes u odnosu na navedenu robu i ne zna da je ona podložna trošarini, odnosno ne zna da je nastala odnosna obveza obračunavanja trošarine.

22 U skladu s člankom 33. stavkom 1. Direktive 2008/118, u slučajevima u kojima se trošarinska roba koja je već puštena u potrošnju u jednoj državi članici drži u komercijalne svrhe, to jest drži ju osoba koja nije fizička osoba ili fizička osoba ali ne za vlastitu uporabu i koju ona sama prevozi, u drugoj državi članici kako bi se tamo isporučila ili koristila, obveza obračunavanja trošarine nastaje u toj drugoj državi članici. Obveznik plaćanja trošarine na temelju stavka 3. tog članka je „osoba koja isporučuje ili drži robu za isporuku, ili osoba kojoj se roba isporučuje u drugu državu članicu".

23 Direktiva 2008/118 ne definira pojam osobe koja „drži" trošarinsku robu u smislu članka 33. stavka 3. te direktive niti upućuje na pravo država članica radi definiranja tog pojma. U skladu s ustaljenom sudskom praksom, iz zahtjeva za ujednačenu primjenu prava Unije kao i načela jednakosti proizlazi da se izrazi odredbe prava Unije koja ne sadržava nikakvo izričito upućivanje na pravo država članica radi utvrđenja njezina smisla i dosega moraju u pravilu autonomno i ujednačeno tumačiti u cijeloj Uniji, a to tumačenje mora biti utvrđeno u skladu s njihovim uobičajenim smislom u svakodnevnom govoru, uzimajući u obzir kontekst u kojem se koriste i ciljeve koje se želi postići propisom kojih su oni dio (vidjeti u tom smislu presude od 9. srpnja 2020., Santen, C-673/18, EU:C:2020:531, t. 41., i od 16. srpnja 2020., AFMB i dr., C-610/18, EU:C:2020:565, t. 50. i navedenu sudsku praksu).

24 Međutim, pojam osobe koja „drži" robu u svakodnevnom jeziku odnosi se na osobu koja je u fizičkom posjedu te robe. U tom pogledu, pitanje ima li dotična osoba neko pravo ili interes u pogledu proizvoda koje drži nije relevantno.

25 Osim toga, ništa u tekstu članka 33. stavka 3. Direktive 2008/118 ne upućuje na to da svojstvo obveznika plaćanja trošarine kao „osobe koja drži robu za isporuku" ovisi o provjeri uvjeta koji se odnosi na to je li ta osoba znala ili je razumno očekivati da je morala znati za obvezu obračuna trošarine na temelju te odredbe.

26 To doslovno tumačenje potkrepljuje i struktura Direktive 2008/118.

27 U skladu s člankom 7. stavkom 1. i stavkom 2. točkom (b) te direktive obveza obračunavanja trošarine nastaje u trenutku „puštanja u potrošnju" u državi članici u kojoj se to puštanje događa. Pojam „puštanje u potrošnju" definiran je kao držanje trošarinske robe izvan sustava odgode plaćanja trošarine, kada trošarina nije bila ubirana. U takvom slučaju, obveznik plaćanja trošarine je, u skladu s člankom 8. stavkom 1. točkom (b) navedene direktive, „osoba, koja drži t[u] robu [ili] bilo koja druga osoba uključena u njezino držanje".

28 Međutim, poput članka 33. stavka 3. Direktive 2008/118, članak 8. stavak 1. točka (b) te direktive ne sadržava nikakvu izričitu definiciju pojma „zadržavanje" i ne zahtijeva da dotična osoba bude nositelj prava ili da ima bilo kakav interes u odnosu na robu koju drži, niti da ta osoba zna ili je razumno očekivati da je morala znati za obvezu obračuna trošarine na temelju te odredbe.

29 Nasuprot tomu, u slučaju drukčijem od onog iz članka 33. stavka 3. Direktive 2008/118, odnosno u slučaju nepravilnosti prilikom kretanja trošarinske robe unutar sustava odgode plaćanja trošarine, u smislu članka 4. točke 7. te direktive, članak 8. stavak 1. točka (a) podtočka ii. navedene direktive predviđa da je obveznik plaćanja trošarine svaka osoba koja je sudjelovala u nepravilnom otpuštanju tih proizvoda iz sustava odgode plaćanja trošarine i koja je osim toga „znala ili za koju je bilo razumno očekivati da je znala za nepravilnosti kod otpuštanja". Taj drugi uvjet, koji se može izjednačiti sa zahtjevom elementa namjere, zakonodavac Unije nije preuzeo ni u članku 33. stavku 3. niti uostalom u članku 8. stavku 1. točki (b) iste direktive (vidjeti po analogiji presudu od 17. listopada 2019., Comida paralela 12, C-579/18, EU:C:2019:875, t. 39.).

30 Iz toga slijedi da je u Direktivi 2008/118 zakonodavac Unije, kada je želio da se uzme u obzir element namjere kako bi se odredila osoba koja je obveznik plaćanja trošarine, tamo predvidio izričitu odredbu u tom smislu.

31 Osim toga, tumačenje kojim se ograničava svojstvo obveznika plaćanja trošarine kao „osoba koja drži robu za isporuku", u smislu članka 33. stavka 3. Direktive 2008/118, samo na osobe koje su znale ili za koje je bilo razumno očekivati da su znale za obveze obračunavanja trošarina, nije u skladu s ciljevima Direktive 2008/118, među kojima se nalazi borba protiv utaje, izbjegavanja plaćanja poreza i eventualne zlouporabe (vidjeti u tom smislu presudu od 29. lipnja 2017., Komisija/Portugal, C-126/15, EU:C:2017:504, t. 59.).

32 Naime, ta direktiva utvrđuje, kao što je to navedeno u njezinu članku 1. stavku 1., opći pravila u odnosu na trošarine koje se ubiru neposredno ili posredno na potrošnju robe koja je u njemu navedena i to osobito kako bi, kao što to proizlazi iz njezinih uvodnih izjava 2. i 8., obračunavanje trošarine bila jednako u svim državama članicama i kako bi se porezni dug koji se na njih odnosi stvarno naplatio (vidjeti po analogiji presudu od 5. travnja 2001., Van de Water, C-325/99, EU:C:2001:201, t. 39. i 41.).

33 U tom pogledu, kao što je to istaknuo nezavisni odvjetnik u točki 29. svojeg mišljenja, zakonodavac Unije je u članku 33. stavku 3. Direktive 2008/118 želio široko definirati kategoriju osoba koje su obveznici plaćanja trošarina u slučaju kretanja trošarinske robe koja je već „puštena u potrošnju" u jednoj državi članici i koja se u komercijalne svrhe drži u drugoj državi članici kako bi u njoj bila isporučena ili korištena, i to na način da se u najvećoj mogućoj mjeri osigura naplata te trošarine.

34 Međutim, prihvaćanje dodatnog uvjeta koji se odnosi na to da „osoba koja drži robu za isporuku", u smislu članka 33. stavka 3. Direktive 2008/118, zna ili je razumno očekivati da je morala znati za obvezu obračuna trošarine, u praksi otežava naplatu tih trošarina od osobe s kojom su nadležna nacionalna tijela izravno u kontaktu i koja je u više situacija jedina od koje ta tijela mogu, u praksi, zahtijevati plaćanje navedenih trošarina.

35 To tumačenje članka 33. stavka 3. Direktive 2008/118 ne dovodi u pitanje mogućnost, eventualno predviđenu nacionalnim pravom, za osobu koja je na temelju te odredbe platila trošarinu za koju je nastupila obveza obračuna da podnese regresni zahtjev protiv druge osobe koja je odgovorna za plaćanje tih trošarina (vidjeti po analogiji presudu od 17. listopada 2019., Comida paralela 12, C-579/18, EU:C:2019:875, t. 44.).

36 S obzirom na prethodno navedeno, na postavljena pitanja valja odgovoriti tako da članak 33. stavak 3. Direktive 2008/118 treba tumačiti na način da je osoba koja za račun druge osobe prevozi trošarinsku robu u drugu državu članicu i koja je u fizičkom posjedu te robe u trenutku nastanka obveze obračunavanja trošarine obvezna na temelju te odredbe platiti tu trošarinu čak i ako nema nikakvo pravo ili interes u odnosu na navedenu robu i ne zna da je ona podložna trošarini odnosno ne zna da je nastala obveza obračuna trošarina za tu robu.

Troškovi

37 Budući da ovaj postupak ima značaj prethodnog pitanja za stranke glavnog postupka pred sudom koji je uputio zahtjev, na tom je sudu da odluči o troškovima postupka. Troškovi podnošenja očitovanja Sudu, koji nisu troškovi spomenutih stranaka, ne nadoknađuju se.

Slijedom navedenog, Sud (četvrto vijeće) odlučuje:

Članak 33. stavak 3. Direktive Vijeća 2008/118/EZ od 16. prosinca 2008. o općim aranžmanima za trošarine i o stavljanju izvan snage Direktive 92/12/EEZ, treba tumačiti na način da je osoba koja za račun druge osobe prevozi trošarinsku robu u drugu državu članicu i koja je u fizičkom posjedu te robe u trenutku nastanka obveze obračunavanja trošarine obvezna na temelju te odredbe platiti tu trošarinu čak i ako nema nikakvo pravo ili interes u odnosu na navedenu robu i ne zna da je ona podložna trošarini odnosno ne zna da je nastala obveza obračuna trošarina za tu robu.

Potpisi